

การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง
เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

**The Curriculum Development of Community-based Learning in the
context of Yan Ta Khao District, Trang Province to Enhance
21st-century students 'Learning Process for
Promoting Community-based Tourism**

ณรงค์ฤทธิ์ ปรีสุทธิกุล

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

Narongrit Parisutkul

Prince of Songkla University Trang Campus, Thailand

E-mail: narongrit.p@psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง กับนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว จังหวัดตรัง 3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว จังหวัดตรัง มีแบบแผนการวิจัยแบบผสมผสานวิธีประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บุคคลในชุมชน เครือข่ายชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว จังหวัดตรัง จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1)แบบประเมินคุณภาพหลักสูตร 2)แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน 3)แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้โดยใช้สถิติ t-test dependent

ผลวิจัยพบว่า

1) หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีจำนวน 5 หน่วยได้แก่ ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของอำเภอย่านตาขาว วัฒนธรรมอาหารย่านตาขาว ลิเกป่า แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D. = 0.28)

* วันที่รับบทความ : 11 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่แก้ไขบทความ 17 มีนาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 18 มีนาคม 2567

2) ผลการจัดการเรียนรู้พบว่าผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. =0.36)

3) ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่น; การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน; การท่องเที่ยวโดยชุมชน

Abstract

This research aimed to: 1) develop a local curriculum based on the Yan Ta Khao District context of Trang Province for the learning process development of 21st-century students towards community-based tourism promotion; 2) explore the results of the local curriculum used with students at Ban Yan Ta Khao School in Trang Province; and 3) compare the students' knowledge and understanding of the local learning curriculum before and after their learning. This research employed a mixed-methods research design, and its population consisted of community members, community networks, educational administrators, teachers, and students at Ban Yan Ta Khao School in Trang Province, totaling 35 individuals. The research tools included: 1) a curriculum quality assessment form; 2) a student satisfaction assessment form; and 3) a pre-test and a post-test of knowledge and understanding. For data analysis, the mean and standard deviation were used, while the learning results were compared using t-test dependent.

The results of the research were as follows:

1) The local curriculum based on the Yan Ta Khao District context of Trang Province for the learning process development of 21st-century students towards community-based tourism promotion consists of five units: the history and background of Yan Ta Khao District, Yan Ta Khao food culture, the Likay Pa performance, community tourist attractions, and ecotourism attractions. Based on the results of the curriculum quality assessment, the curriculum received the highest satisfaction level ($\bar{x} = 4.54$, S.D. =0.28).

2) Regarding learning management, the overall student satisfaction with the learning units based on the context of Yan Ta Khao District in Trang Province was at the highest level ($\bar{x} = 4.56$, S.D. =0.36).

3) According to the comparison of the knowledge and understanding obtained before and after learning, the students' knowledge and understanding after their learning were higher, with a statistical significance level of .001.

Keywords: Local curriculum; Community Based Learning; community-based tourism

บทนำ

โลกศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็ว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นจะต้องก้าวทันกับพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของโลก รัฐบาลมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความยั่งยืนด้านการศึกษาตามเป้าหมายของสหประชาชาติว่าด้วยความยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) ให้เป็นไปตามแผนของกระทรวงศึกษาธิการในประเด็นพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม ให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่กับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและเสริมสร้างวิถีชีวิตของความเป็นพลเมืองเข้มแข็ง มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา และสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566 : 15) กระบวนการพัฒนาผู้เรียนเริ่มด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเปลี่ยนจากครูผู้สอนเป็นพี่เลี้ยงหรือครูฝึก (Coach) มีการเรียนการสอน แบบบูรณาการ สหวิชาการ หรือที่เรียกว่า “การศึกษาเชิงสร้างสรรค์ (Creative Education)” ดังที่ปรากฏชัดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีโอกาสใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี ไปยังคนรุ่นต่อไป ดังนั้นรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องจัดการศึกษาโดยพัฒนาการเรียนรู้ ส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ตั้งแต่เด็กแรกเกิด สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในระบบ นอก ระบบ ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีแหล่งเรียนรู้ มี เวลาเรียนที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการและความพร้อมของผู้เรียน โดยบทบาทแหล่งเรียนรู้ในการให้ การศึกษาแก่ผู้เรียนควรมีองค์ประกอบดังนี้ 1) แหล่งเรียนรู้สามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการ (Process of learning) และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Learning by doing) 2) เป็นแหล่งทำกิจกรรม แหล่งทัศนศึกษา แหล่งฝึกงาน และแหล่งประกอบอาชีพของผู้เรียน 3) เป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ เกิดขึ้นด้วยตนเอง 4) เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติ เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัยและฝึกอบรม 5) เป็นองค์กรเปิด ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง 6) สามารถเผยแพร่ข้อมูลต่อผู้เรียนในเชิงรุก เข้าสู่ กลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ประหยัดและสะดวก 7) มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และ 8) มี สื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาอาชีพ ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้รูปแบบ วิจัยเชิงพัฒนาจะประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนคือ 1 กระบวนการออกแบบ 2 กระบวนการพัฒนา และ 3 กระบวนการประเมินผล (เบญจวรรณ หันจางสิทธิ์, สุมาลี ชัยเจริญ, 2562 : 846)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการเนื้อหาในหลักสูตร ใช้เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมชุมชน โดยการเรียนรู้จะเกิดจากการร่วมมือกันระหว่างครู ผู้เรียน และสมาชิกใน ชุมชน เป็นการเปลี่ยนบทบาทของครูจากเป็นผู้สอน ผันตัวเองมาเป็นโค้ช หรือเป็นผู้ฝึก (วิจารณ์ พาณิช, 2555

: 18-20) เช่นการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การทำมาหากิน โดยเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้และทักษะที่หลากหลายภายในชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนและเมื่อชุมชนมีความเข้มแข็ง การต่อยอดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนคือการส่งเสริมให้เกิดรายได้ในชุมชนจากการท่องเที่ยวซึ่งนับเป็นรายได้หลักของประเทศไทยด้วยรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน (community based tourism) โดยพัฒนาให้คนในชุมชน ซึ่งคือคนชุมชนมีความสามารถในการอธิบาย และถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อนำไปสร้างการเรียนรู้ ความเข้าใจในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของของคนในอำเภอย่านตาขาวให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนได้ในอนาคต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งมีนโยบายมุ่งเน้นการเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในพื้นที่ภาคใต้ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการสร้างโอกาสและความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรังได้มุ่งเป้าหมายการพัฒนาคือพื้นที่ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง โดยใช้ชื่อโครงการว่า ย่านตาขาวโมเดล และมีการศึกษาเรื่องการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์แบบมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นในเมืองเก่าย่านตาขาว จังหวัดตรัง อำเภอย่านตาขาว (2563) ผลวิจัยพบว่า เป็นเมืองที่มีความพร้อมในทรัพยากรด้านธรรมชาติ ด้านวัฒนธรรม และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นทุนของชุมชน ที่สามารถนำไปพัฒนาและต่อยอดเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การสร้างสรรค์งานศิลปะ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวและวิถีในชุมชน การนำวัสดุเหลือใช้ในชุมชน มาสร้างผลิตภัณฑ์ที่สามารถใช้งานได้ การศึกษาวัฒนธรรมชุมชน และปราชญ์ชาวบ้านเพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน มีขั้นตอนการเรียนรู้ร่วมกันกับปราชญ์ชุมชน และคนในอำเภอย่านตาขาว เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเห็นความสำคัญของทุนทางสังคม เช่น ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญภายในชุมชน เพื่อให้ตระหนักถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น และวางแผนทรัพยากรที่มีค่าเพื่อสร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในท้องถิ่น จนสามารถเป็นสื่อสารเรื่องราวของท้องถิ่นที่ตนเองอยู่อาศัยได้อย่างภาคภูมิใจนำไปสู่การท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อพัฒนาจากภายในสู่ความมั่นคงของชุมชนอย่างยั่งยืน และสร้างศักดิ์ศรีให้กับผู้เรียนในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง กับนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว จังหวัดตรัง
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ของนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว จังหวัดตรัง

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยครั้งนี้ เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ประเภทการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ในลักษณะของวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) วิจัยเอกสาร ใช้วิธีการสำรวจ (Survey) การสนทนากลุ่ม (Focus Groups) และวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1. ทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร เกี่ยวกับความเป็นมา วัฒนธรรมประเพณี แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ด้วยการลงพื้นที่ภาคสนาม สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญประกอบไปด้วย บุคคลในชุมชน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 ท่าน

2. สร้างหน่วยการเรียนรู้หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน กำหนดโครงสร้าง เวลาเรียน และสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน

3. นำหน่วยการเรียนรู้ประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย บุคคลในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน จำนวน 6 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 4 ท่าน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 1 ท่าน และครูผู้สอนจำนวน 3 ท่าน รวมทั้งสิ้น 10 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 ข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ตามความเหมาะสมของเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

4.2 ข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย($\bar{x}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์คุณภาพหลักสูตรโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของระดับคุณภาพดังนี้ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556 : 153-154)

4.50 ถึง 5.00 หมายถึงระดับเหมาะสมมากที่สุด

3.50 ถึง 4.49 หมายถึงระดับเหมาะสมมาก

2.50 ถึง 3.49 หมายถึงระดับความเหมาะสมปานกลาง

1.50 ถึง 2.49 หมายถึงระดับความเหมาะสมน้อย

1.00 ถึง 1.49 หมายถึงระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการทฤษฎีจากตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการและงานวิจัย
2. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะ โดยผลการตรวจสอบทุกข้อคำถามมีค่า IOC (Index Objective Congruence) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จากนั้นผู้วิจัยนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) กับนักเรียนผู้ที่ไม่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ตามวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 0.80

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหลักสูตรการเรียนรู้ ท้องถิ่นบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาแจกแจง ความถี่หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยเก็บกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนโรงเรียนบ้านย่านตาขาว จำนวน 35 คน

1. นำแบบวัดความรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะ โดยผลการตรวจสอบทุกข้อคำถามมีค่า IOC (Index Objective Congruence) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2. จัดทำข้อคำถามสำหรับวัดผลความรู้ความเข้าใจหลักสูตร หาคุนภาพแบบวัดความรู้โดยการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อแบบอิงกลุ่ม ได้ค่าความยากง่ายตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ถึง 1.00 จะคัดเลือกไว้ใช้ พบว่า ได้แบบวัดที่เข้าเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ จึงคัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ ตามที่ต้องการ มีความยากง่ายตั้งแต่ 0.47 ถึง 0.65 จากนั้นผู้วิจัยนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) กับนักเรียนผู้ที่ไม่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัว จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ตามวิธีการของ KR-20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.82 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 0.80 (Kuder Richardson อ้างถึงใน พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556 : 140)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบ Dependent samples

เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของระดับความพึงพอใจดังนี้ (พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2556 : 153-154)

4.50 ถึง 5.00 หมายถึงระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.50 ถึง 4.49 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก

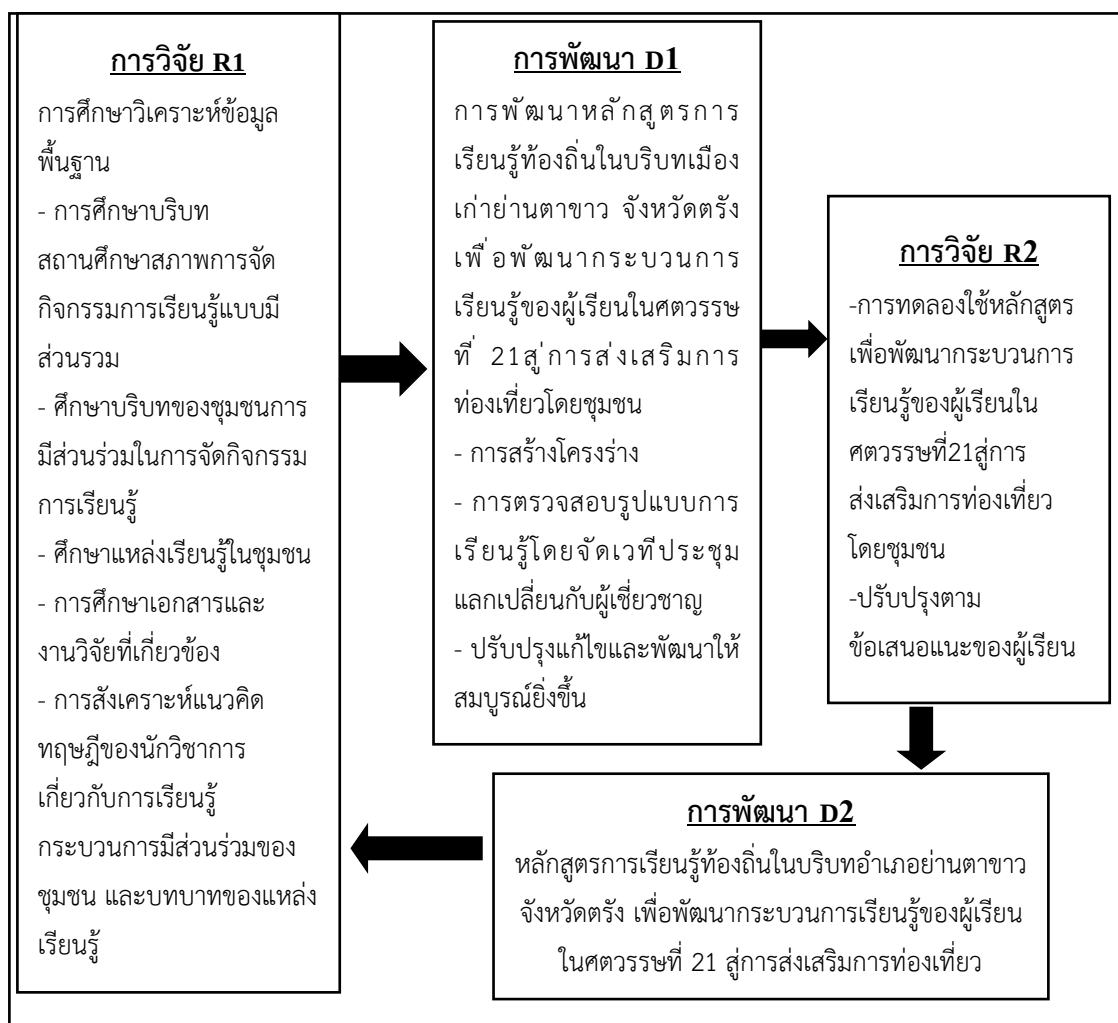
2.50 ถึง 3.49 หมายถึงระดับความพึงพอใจปานกลาง

1.50 ถึง 2.49 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อย

1.00 ถึง 1.49 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ Armstrong (1989 : 32)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบไปด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่สำคัญในบริบทอำเภอย่านตาขาวจังหวัดตรังที่มีความโดดเด่น น่าสนใจและสามารถนำมาเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวโดยชุมชนได้ 5 หน่วยการเรียนรู้ดังนี้ หน่วยที่ 1 ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของอำเภอย่านตาขาว เนื้อหาประกอบด้วยเรื่องประวัติศาสตร์ ความเป็นมา สถานที่ประวัติศาสตร์ ตระกูลที่เก่าแก่ การรับรู้วิถีชีวิตของความเป็นอยู่ และสถานที่ท่องเที่ยวในอดีต เช่น โรงหนัง โรงแรม ทำน้าที่ใช้ในการค้าขายในอดีต โดยมีวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ทราบประวัติความเป็นมาและผู้เรียนสามารถอธิบายเล่าต่อถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของอำเภอย่านตาขาวได้อย่างภาคภูมิใจ หน่วยที่ 2 วัฒนธรรมอาหารย่านตาขาว ประกอบไปด้วยสถานที่ขายอาหารขึ้นชื่อในบริบทย่านตาขาว 7 ร้านดังนี้ 1. ร้านข้าวขาหมูโกกิต 2. ร้านบะหมี่โกหล่า 3. ร้านบะหมี่โกวอน 4. ร้านน้ำชารวมมิตร 5. ร้านขนมเต้าส้อซุ่นเส็ง 6. ร้านชาลาเปาเยื้องโอชา และ 7. ตลาดนัดถนนคนเดิน โดยในแต่ละร้านจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของร้านอาหาร ที่ตั้งร้านอาหาร การเดินทางไปยังร้าน และอาหารจานเด็ดของร้าน มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรู้จักและแนะนำร้านอาหารภายในชุมชนให้นักท่องเที่ยวในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสม หน่วยที่ 3 ลิเกป่า เป็นศิลปะการแสดงที่เล่นทั่วไปในจังหวัดชายทะเลฝั่งตะวันตก เชื่อกันว่าเริ่มเกิดขึ้นที่ปากแม่น้ำตรัง ในอำเภอกันตังปัจจุบัน เพราะไม่ว่าจะเล่นในจังหวัดใดในบทร้องตามท้องเรื่องแต่เดิมนั้นใช้ฉากที่อำเภอกันตังเป็นหลัก โดยเนื้อหาประกอบด้วย ผู้แสดง เครื่องดนตรี และเรื่องราวที่ใช้ในการแสดง หน่วยการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเล่าประวัติของลิเกป่า อธิบายถึงเรื่องราวของผู้แสดงและเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงได้อย่างถูกต้อง หน่วยที่ 4 แหล่งท่องเที่ยวในชุมชน ประกอบไปด้วยสถานที่สำคัญในบริบทย่านตาขาว 6 สถานที่ คือ 1. วัดนิกรรังสฤษฎ์ 2. มัสยิดปากีสถาน 3. คริสตจักรย่านตาขาว 4. ศาลเจ้าทวดศาลา 5. ศาลเจ้าร้อยแปดร้อยเก้า 6. ศาลเจ้าสามพี่น้อง โดยเนื้อหาประกอบไปด้วย ที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ความศักดิ์สิทธิ์ของพระ/องค์เทพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเล่าประวัติสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนทั้ง 6 แห่งให้นักท่องเที่ยวได้อย่างถูกต้อง หน่วยที่ 5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบไปด้วยสถานที่ที่น่าสนใจ 6 แห่งคือ 1. น้ำตกน้ำเค็ม คือน้ำตกที่แตกต่างไปน้ำตกอื่นๆเนื่องจากเป็นน้ำเค็มมีใช้น้ำจืด 2. น้ำตกสายรุ้ง มีจุดเด่น คือมีละอองน้ำจากน้ำตกทำมุมกับแสงแดดทำให้เกิดสายรุ้ง 3. น้ำตกลำปลอก เป็นน้ำตกสูง 6 ชั้น ไหลจากหน้าผาสูง ด้านล่างจะเป็นแอ่งน้ำสำหรับเล่นน้ำได้ 4. น้ำตกไพรสวรรค์ มีความอุดมสมบูรณ์เป็นอย่างมาก เพราะมีน้ำไหลตลอดทั้งปี น้ำตกแห่งนี้ประกอบไปด้วยชั้นย่อย 17 ชั้น มีความสูงประมาณ 10 เมตร 5. สวนพฤกษศาสตร์สาธิตภาคใต้ (ทุ่งค่าย) เป็นสถานที่พักผ่อนสำหรับประชาชนมีจุดน่าสนใจ คือ สะพานเรือนยอดไม้ เส้นทางศึกษาธรรมชาติ ระบบนิเวศ ชุมชนธรรมชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายความน่าสนใจของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้อย่างถูกต้อง

ผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

หน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่น	Mean	SD	ระดับความเหมาะสม
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	4.81	.32	มากที่สุด
ลิเกป่า	4.75	.30	มากที่สุด
วัฒนธรรมอาหารย่านตา	4.75	.36	มากที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	4.65	.30	มากที่สุด
ประวัติศาสตร์และความเป็นมา	4.52	.26	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.54	.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, $S.D. = 0.28$) มากที่สุดคือแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รองลงมาคือลิเกป่า วัฒนธรรมอาหารย่านตาขาว แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และน้อยที่สุดคือประวัติศาสตร์และความเป็นมาน้อยที่สุด

2. ผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ของผู้เรียนจำนวน 35 คน ประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 5 หน่วยผลการประเมินความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

หน่วยการเรียนรู้ในหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่น	Mean	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาสาระ	4.61	.41	มากที่สุด
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	4.60	.44	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.53	.43	มากที่สุด
ด้านการประเมินผล	4.52	.42	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.56	.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. =0.36) โดยหน่วยการเรียนรู้ที่พึงพอใจมากที่สุดคือด้านเนื้อหาสาระ รองลงมาคือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และน้อยที่สุดคือด้านการประเมินผล

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านย่านตาขาว จังหวัดตรัง จำนวน 35 คน ก่อนและหลังการเรียนรู้หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ก่อนและหลังการเรียนรู้ปรากฏผลตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

การทดสอบ	จำนวนผู้เรียน	คะแนน	Mean	SD.	t-test	p-value
		เต็ม				
ก่อนเรียน	35	40	10.53	3.26	28.75***	.000
หลังเรียน	35	40	37.55	2.85		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($p \leq .001$)

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ก่อนเรียนเปรียบเทียบกับหลังเรียนพบว่าสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ได้จัดทำโครงสร้างของหลักสูตรโดยมีหน่วยการเรียนรู้จำนวนทั้งสิ้น 5 หน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ประวัติศาสตร์และความเป็นมาของอำเภอย่านตาขาว หน่วยที่ 2 วัฒนธรรมอาหารย่านตาขาว หน่วยที่ 3 ลิเกป่า หน่วยที่ 4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หน่วยที่ 5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยภาพรวมผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการรวบรวมข้อมูลจากฐานงานวิจัย มีการสนทนากลุ่มกับปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน และนำผลที่ได้ไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 ท่าน ครูผู้สอนจำนวน 3 ท่าน และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดทำหลักสูตรของ ฐาปกรณ์ จิวสุข และสุธาธิพย์ งามนิล (2562 : 107-119) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องบรรเลงเพลงทักทวนสำหพันธ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ระบุว่าพัฒนาหน่วยการเรียนรู้จะต้องประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1.ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2.พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ด้วยการสอบถามความต้องการและข้อมูลพื้นฐานด้วยการจัดสนทนากลุ่ม 3.นำข้อมูลที่ได้มารวมกับข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าเอกสารกำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น 4.กำหนดหน่วยการเรียนรู้เป็น 5 หน่วยย่อย 5.กำหนดองค์ประกอบในหน่วยการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย ชื่อหน่วย สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด สารการเรียนรู้ กำหนดชิ้นงาน การวัดประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ และชั่วโมงการเรียนรู้ 6.มีการประเมินเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านก่อนประเมินหน่วยการเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.85$, S.D. =0.26) สอดคล้องกับการจัดทำหลักสูตรของ ชัยวัฒน์ ทองเพ็ช และสุธาธิพย์ งามนิล (2563 : 95-107) ที่พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผลประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการจัดการเรียนรู้หลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด อาจเป็นเพราะกระบวนการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ และนำเสนองานในรูปแบบกลุ่ม เนื้อหาที่เรียนเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ สอดคล้องกับฟาติละห์ ศรีทาสสุภักกุล, วัลลยา ธรรมอภิบาล อินทนิล, สุธาสินี บุญญาพิทักษ์ (2559 : 114) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องพืชภูมิปัญญาที่ใช้กระบวนการสืบค้นทางวิทยาศาสตร์ในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 อำเภอลำลูกเกด จังหวัดปทุมธานี พบว่าหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับชุมชน และพื้นที่อยู่อาศัยของผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับศศิภา เอี่ยมสำอางค์ พงศธร มหาวิจิตร, อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ และปกรณ สุปินานนท์ (2560 : 103) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เมล่อนเพื่ออาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้อาชีพในชุมชนเป็นฐาน : โรงเรียนบ้านสระเตย อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจการจัดการเรียนการสอนในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เนื่องจากได้เรียนรู้วิถีชีวิต และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม มีการช่วยเหลือกันทำงาน ทำให้ผลการเรียนรู้ออกมาดี

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นในบริบทอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนของผู้เรียนสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการจัดทำมีคุณภาพตามลักษณะของหน่วยการเรียนรู้ จึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถเรียนรู้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ (ชัยวัฒน์ ทองเพ็ช และ สุชาติพิทย์ งามนิล 2563 : 104) เครื่องมือที่ใช้ในแบบทดสอบกับผู้เรียนมีคุณภาพได้รับการตรวจและแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีองค์ความรู้ที่หลากหลายน่าสนใจและใกล้ตัวผู้เรียน ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของฐาปกรณ์ จิวสุข และสุชาติพิทย์ งามนิล ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องบรรเลงเพลงทักทวนสำหรับนักศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนหน่วยการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะผู้เรียนมองเห็นภาพของสิ่งที่เรียน มีการนำเอาเนื้อหาวิชาที่แตกต่างกันมาผสมผสานกันทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน สอดคล้องกับสกุลวัฒน์ รัชนิกร, สกนภัทร ศรีแสงรงค์ และ สฎายุ ธีระวณิชตระกูล (2560 : 329) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้สาระสังคมศึกษา เรื่องเมืองพัทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับชัยวัฒน์ ทองเพ็ช และ สุชาติพิทย์ งามนิล (2563 : 95-107) ที่พัฒนาหน่วยการเรียนรู้

ทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่นให้ความรู้กับผู้สนใจในกลุ่มอื่นเช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ หรือผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งเพิ่มกิจกรรมทัศนศึกษาในหน่วยการเรียนรู้หน่วยที่ 4 แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และหน่วยที่ 5 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สถานศึกษาร่วมกับเทศบาลตำบลย่านตาขาว นำหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 5 หน่วย กำหนดรูปแบบกิจกรรมเช่นเทศกาลอาหารท้องถิ่น เทศกาลในย่านชุมชนเมืองเก่า หรือกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 ของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ชัยวัฒน์ ทองเพ็ช และ สุชาติพิทย์ งามนิล. (2563). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความภาคภูมิใจในท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*. 10 (1), 95-107.
- ฐาปกรณ จีวสุข และ สุชาติพิทย์ งามนิล. (2562). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการท้องถิ่นเรื่องบรรเลงเพลงท้าวพัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิชาการและสังคมศาสตร์*. 14 (1), 107-120

- เบญจวรรณ หันจางสิทธิ์ และ สุมาลี ชัยเจริญ. (2562). การออกแบบและพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บน
เครือข่ายร่วมกับเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่ส่งเสริมการคิด
วิเคราะห์ เรื่อง องค์ประกอบของระบบคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสาร
Humanities, Social Sciences, and Arts*. 12 (2), 846-866.
- พลศักดิ์ จิรไกรศิริ. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ เทคนิคแผนที่น่าสนใจทางวิจัย*. กรุงเทพมหานคร:
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พาดิละห์ ศรีธราสุภักกุล, วัลลยา ธรรมอภิบาล อินทนิล, สุธาสินี บุญญาพิทักษ์. (2559). การพัฒนาหน่วยการ
เรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง พิษภูมิปัญญา ที่ใช้กระบวนการสืบค้นทางวิทยาศาสตร์ในการเรียนรู้สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 3
อำเภอเขาชะเมา จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์*. 3 (1), 37-46.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์
วงศ์.
- สกุลวัฒน์ รัชนิกร, สกนภัทร ศรีแสงรงค์ และ สฎายุ ธีระวนิชตระกูล. (2560). การพัฒนาหลักสูตรหน่วยการ
เรียนรู้สาระสังคมศึกษา เรื่อง เมืองพัทยา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสาร
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 19 (3), 329-341.
- Dobyns, W. B., Pagon, R. A., Armstrong, D., Curry, C. J., Greenberg, F., Grix, A., ... &
Reynolds, J. F. (1989). Diagnostic criteria for Walker-Warburg syndrome. *American
journal of medical genetics*. 32 (2), 195-210.